

Кафедра дизайну та соціально-культурних дисциплін

СИЛАБУС

Базова інформація про дисципліну

Назва дисципліни	DS001 Історія мистецтв / Art History
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	02 Культура і Мистецтво
Спеціальність	022 Дизайн
Освітня програма	Дизайн
Семестр	ІІІ семестр (повний термін навчання)
Кафедра	Дизайну та соціально-культурних дисциплін
Курс	2 курс (повний термін навчання)
Анотація курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Історія мистецтв» є формування системи знань про закономірності розвитку мистецтва як сфери художнього освоєння дійсності; аналіз мистецтва в розвитку, в єдності і суперечності різноманітних процесів і тенденцій. Предметом вивчення дисципліни є етапи та закономірності розвитку мистецтва. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія мистецтв» є оволодіння термінами і поняттями мистецтва на рівні відтворення, тлумачення та використання у повсякденній практиці; набуття навичок та вмінь застосування знань з історії мистецтва в процесі життєдіяльності. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні опанувати теоретичний та візуальний матеріал про основні етапи історії вітчизняного та зарубіжного мистецтва, творчість видатних митців, основні художні стилі та їх еволюцію, визначні художні пам'ятки; навчитися характеризувати, аналізувати та порівнювати основні мистецькі епохи, явища та твори мистецтва; розглядати

	мистецтво в соціокультурному аспекті та орієнтуватися у взаємовпливах культур.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=321
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Сіра Оксана Валентинівна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: ciraoksana56@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Освітня програма	http://csbc.edu.ua/documents/otdel/oop_gd.pdf
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК 02. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Знання основних способів і засобів міжособистісної комунікації, стилів мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами; вміння постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну комунікацію. ЗК 04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 06. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК 09. Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	ФК 05. Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності. ФК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні

	презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
Перелік програмних результатів навчання	ПРН 01. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях. ПРН 02. Визначати мету, завдання та етапи проектування. ПРН 06. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні. ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну. ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні, практики.
Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 120 Кількість кредитів – 4 Кількість лекційних годин – 30 Кількість практичних занять – 30 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 60 Форма підсумкового контролю – екзамен
Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт, розв'язування задач). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) репродуктивний.
Зміст дисципліни	
Тема 1. Первісне мистецтво.	Походження мистецтва. Найдавніші релігійні

	вірування. Функції первісного й традиційного мистецтва. Мистецтво палеоліту, мезоліту, неоліту – еволюція образотворчих форм. Художні особливості Трипільської культури. Пам'ятки первісного ладу на території України.
Тема 2. Мистецтво Стародавнього Єгипту.	Формування Єгипетської цивілізації. Особливості міфології Давнього Єгипту. Характерні риси мистецтва періоду Давнього царства. Канон у єгипетському образотворчому мистецтві. Особливості мистецтва Середнього царства. Нове царство. Храмові комплекси Карнаку та Луксору. Релігійна реформа Аменхотепа IV. Мистецтво періоду Амарни. Мистецтво пізнього періоду.
Тема 3. Мистецтво Давньої Греції.	Мистецтво Егейського Світу як основа мистецтва Давньої Греції. Основи міфології Давньої Греції. Мистецтво гомерівського періоду. Мистецтво архаїки. Ордерна система в архітектурі. Особливості мистецтва ранньої та високої класики. Комплекс Афінського Акрополя. Скульптура високої класики. Скульптурні образи пізньої класики. Мистецтво елінізму.
Тема 4. Мистецтво етрусків і Давнього Риму.	Мистецтво етрусків: характерні риси художньої творчості. Мистецтво Римської республіки. Мистецтво Римської імперії. Особливості архітектури Давнього Риму. Монументальний живопис Давнього Риму. Розвиток скульптурного портрета.
Тема 5. Мистецтво Візантії.	Філософські і естетичні концепції, що формували мистецтво Візантії. Мозаїчні цикли Равенни. Архітектура і художнє оздоблення Софії Константинопільської. Розквіт мистецтва іконопису. Вплив мистецтва Візантії на мистецтво Київської Русі.
Тема 6. Мистецтво Західної Європи доби середньовіччя.	Особливості дороманського мистецтва. Символічне наповнення середньовічного мистецтва. Романське мистецтво – архітектура, скульптура. Особливості романського живопису. Готична архітектура. Схема конструкції готичного храму. Готична скульптура. Готична мініатюра.
Тема 7. Мистецтво Київської Русі та українського	Дохристиянська культура слов'ян. Вплив Візантії на культуру і мистецтво Русі. Собор Св. Софії в Києві: архітектура, мозаїки, фрески.

середньовіччя (14 – 17 ст.)	Іконопис давньої Русі. Художня культура Галицько-Волинського князівства. Оборонні споруди – замки, фортеці. Станковий та монументальний живопис доби середньовіччя.
Тема 8. Мистецтво італійського та північного Відродження.	Естетичні концепції епохи Відродження. Мистецтво раннього Відродження в Італії. Високе Відродження. Титани італійського Відродження. Пізнє Відродження. Маньєризм. Особливості північного Відродження. Відродження в Нідерландах. Відродження в Німеччині.
Тема 9. Західноєвропейське мистецтво 17 століття. Національні художні школи. Бароко і класицизм.	Формування національних культур Нового часу. Локалізація національних художніх шкіл: Італія, Франція, Голландія, Фландрія, Іспанія. Стиль бароко: Італія і Фландрія. Голландський живопис та творчість Рембрандта. Живопис Іспанії. Творчість Веласкеса. Стиль класицизм: Франція.
Тема 10. Західноєвропейське мистецтво 18 століття.	Основні тенденції соціального та ідейного розвитку Західної Європи 18 ст. Раціоналізм філософсько-естетичної думки. Тема галантного жанру. Творчість А. Ватто. Жан-Батіст-Сімеон Шарден. Розвиток стилю класицизм. Портрет в творчості майстрів 18 ст. Творчість Ф. Гойї та його вплив на мистецтво 19 ст.
Тема 11. Мистецтво України 17-18 століть. Бароко.	Формування стилю бароко в Україні. Українська барокова архітектура. Монументальний живопис. Портрети барокової доби. Іконопис барокової доби. Графіка українського бароко.
Тема 12. Західноєвропейське мистецтво 19 ст.	Жак-Луї Давід і його школа. Революційний романтизм. Е. Делакруа. Т. Жеріко. Формування реалізму як художнього напрямку в творчості О. Дом'є, Т. Курбе та Ф. Мілле. Імпресіонізм. Постімпресіонізм.
Тема 13. Мистецтво України 19 ст.	Класицизм в українському мистецтві. Еволюція портретного живопису. Романтизм в українському образотворчому мистецтві. Творчість Тараса Шевченка. Реалізм в українському мистецтві. Європейські впливи в українському мистецтві кінця XIX ст.
Тема 14. Мистецтво Західної Європи 20 ст.	Модерністські течії початку XX ст. Пабло Пікассо і кубізм. Анрі Матісс і фовізм.

	Італійський футуризм. Експресіонізм і Едвард Мунк. Стиль модерн. Абстракціонізм. Сюрреалізм і Сальвадор Далі. Мистецтво другої половини ХХ ст.
Тема 15. Мистецтво України 20 – початку 21 ст.	Модерн в українському мистецтві. Творчість Георгія Нарбута. Український авангард. Художня школа Михайла Бойчука. Формування соціалістичного реалізму. Мистецтво незалежної України. Пошуки і завдання сучасного мистецтва.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Система оцінювання	
Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів); підсумковий/ семестровий контроль, проводиться у формі іспиту, відповідно до графіку навчального процесу. Підсумкова оцінка за умови іспиту виставляється як загальна сума балів набраних за результатами поточного (70%) та підсумкового контролю. Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни	
Види навчальної роботи	Мак кількість балів
Експрес-опитування (15 тем)	20
Поточне тестування (15 тем)	20
Індивідуальна робота	30

Екзамен	30	
Всього	100	
Шкала оцінювання		
ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Аалтонен Гейнор. Історія архітектури: Найвідоміші споруди всіх часів / Гейнор Аалтонен. – Харків: Фактор, 2012. – 256 с.: іл.
2. Асеев Ю. С. Джерела: Мистецтво Київської Русі / Ю. С. Асеев. – Київ : Мистецтво, 1980. – 214 с.: іл.. – (Нариси з історії укр. мистецтва).
3. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття: Енциклопедичне видання у 2 т. – Київ : ТОВ «Казка».
 - Т. 1. А-Л. – 2010. – 240 с.: іл.
 - Т. 2. М-Я. – 2010. – 256 с.: іл.
4. Берд Майкл. 100 ідей, що змінили мистецтво / Майкл Берд. – Київ : ArtHuss, 2019. – 208 с.: іл.
5. Бібліотека українського мистецтва. URL: <http://uartlib.org/>
6. Білецький А. О. Українське мистецтво другої половини XVII-XVIII ст. / А. О. Білецький. – Київ : Мистецтво, 1981. – 160 с.: іл.. – (Нариси з історії укр. мистецтва).
7. Бюттнер Н. Ієронім Босх. Видіння і кошмари / Нільс Бюттнер. – Харків : Вид-во «Ранок», 2019. – 143 с.: іл.
8. Вазарі Джорджо. Життєписи найславетніших живописців, скульпторів та архітекторів. – Київ : Мистецтво, 1970. – 516 с. іл. : (Пам'ятки естетичної думки)
9. Енциклопедія образотворчого мистецтва «Wikipaintings». URL: <http://www.wikipaintings.org/>
10. Жаборюк А. Давнє українське малярство: XI-XVIII ст. – Одеса: Маяк, 2003. – 206 с.: іл.

11. Західноєвропейський живопис 14 – 18 століть / Авт.-упоряд. Л. М. Сак, Е. К. Школярєнко. – Київ : Мистецтво, 1981. – 262 с.: іл.
12. Клочко Діана. 65 українських шедеврів. Визнані й неявні / Діана Клочко – Київ : ArtHuss, 2019. – 256 с.: іл.
13. Кононенко В. І. Загадковий світ мистецтва: Нариси з історії західноєвропейського мистецтва / В. І. Кононенко. – Київ : Мистецтво, 2016. – 110 с.: іл.
14. Куліш О. А. Історія зарубіжного мистецтва: Навч. посіб / О. А. Куліш. – Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. – 276 с.: іл.
15. Леонардо да Вінчі / Авт.-упоряд. Н. Б. Гуляєвська. – Київ: Мистецтво, 1993. – (Майстри світового мистецтва)
16. Рафаель / Авт.-упоряд. П. А. Білецький. – Київ: Мистецтво, 1990. – (Майстри світового мистецтва)
17. Соколюк Л. Графіка бойчукістів. – Харків – Нью-Йорк: видання часопису „Березіль”: видавництво М. П. Коць, 2002. – 223 с.
18. Степовик Д. В. Українське мистецтво першої половини ХІХ століття. – Київ : Мистецтво, 1982. – 190 с.: іл. – (Нариси з історії укр. мистецтва).
19. Українська графіка ХІ – початку ХХ ст.: Альбом. – Київ : Мистецтво, 1994. – 328 с.: іл..
20. Уманцев Ф. С. Мистецтво Давньої України: Іст. нарис. – Київ : Либідь, 2002. – 328 с.: іл.
21. Ходж А. Н. Історія мистецтва: Живопис від Джотто до наших днів / А. Н. Ходж: [пер. с англ.] – Харків : Фактор, 2012, 208 с.: іл.
22. Шевченко Т. Г. Альбом 1845 року. – факсиміле. – К.: Наук. думка, 2000.
23. Офорти Т. Шевченка. – Київ : Ділова Україна, 1993. – 8 с.: 6 іл.
24. Українське мистецтво та архітектура кінця ХІХ – початку ХХ ст. – Київ: Наук. думка, 2000. – 240 с.
25. Юнгер Майлз Дж. Пікассо: живопис, що шокував світ / пер. з англ. О. Татарєнко. – Харків : Фабула, 2019. – 447 с.: іл.
26. Artists, Their Lives and Works / [Foreword by Ross King] – New-York: Penguin Random House, 2017. – 360 p.
27. Bryant Wilder J. Art History for Dummies / Jesse Bryant Wilder – Hoboken, NJ: John Wiley & Sons, Inc., 2007. – 410 p.
28. Gombrich E. H. The Story of Art / E. H. Gombrich – New-York: Phaidon Press Limited, 1995. – 688 p.
29. Greenway S. Art. An A – Z Guide / Shirley Greenway – Danbury: Franklin Watts, 2000. – 128 p.
30. Kissick J. Art: Context and Criticism / John Kissick. – Brown & Benchmark, 1993. – 463 p.
31. Louvre. URL: <https://www.louvre.fr/en>
32. MoMA Highlights: 350 Works from The Museum of Modern Art New York. New York: Published by The Museum of Modern Art, 2009. 380 p.
33. Museo Nacional del Prado. URL: <https://www.museodelprado.es/en>

34. Nateman D. S. Introduction to Art. New-York : McGraw-Hill, Inc., 1994.
344 p.
35. The Met. URL: <https://www.metmuseum.org/>
36. The National Gallery. URL: <https://www.nationalgallery.org.uk/>